

Erfgoed Brussel

40

Lente 2026

U

Dossier

**ART DECO,
RESOLUUT MODERN**

urban.brussels

Huis Wielemans en zijn tuin

Originele kleuren en texturen herstellen de harmonie

CARMEN AZEVEDO

ATELIER D'ARCHITECTURE CAZ

NVDR

Het Huis Wielemans, ontworpen door de architect Adrien Blomme in 1926, en zijn tuin hebben een grondige renovatie ondergaan in het kader van de nieuwe bestemming die de huidige eigenaar aan het gebouw wil geven. Bijzondere aandacht ging naar de reconstructie van de interieurdecoratie. Het herstellen van de eenheid tussen interieur en exterieur stond hierbij centraal. Daarom werd ook veel zorg besteed aan de tuin.

Het Huis Wielemans, Defacqzstraat 14, Brussel,
herstel van een wandarmatuur in de slaapkamer
(C. Criquillon, 2024 © urban.brussels).

AFB. 1
 Het Huis Wielemans,
 Defacqzstraat 14, Brussel,
 gevel na de restauratie
 (© Atelier d'architecture CAZ sc sprl).

In 1926 ontwerpt architect Adrien Blomme (1874-1940) voor de industrieel Léon Wielemans (1889-1972) en zijn echtgenote een herenhuis in art-decostijl waarvan het plan en de interieurdecoratie Spaans-Arabische invloeden vertonen. Ook de tuin met zijn fonteinen en kanaaltjes is geïnspireerd door Andalusische voorbeelden. Dit had alles te maken met een reis naar die streek die het echtpaar Wielemans samen met de architect ondernam.

Het huis telt vier bouwlagen. Op de begane grond bevinden zich de garage, de keuken, de vestibule en een aantal technische en berg ruimten. Op de bel-etage geeft een centraal gelegen patio toegang tot de ontvangstruimten. Een ruim salon en de slaapkamer van het echtpaar met aangrenzende dressing en badkamer liggen op de eerste verdieping. De kinderkamers, een speelzaal en een tweede kamer bevonden zich op de tweede verdieping. Op de derde verdieping, ten slotte, lagen de vertrekken voor het huispersoneel (AFB. 1).

Het huis wordt door de familie bewoond tot 1978. Vervolgens nemen de *Archives d'Architecture Moderne* (AAM) er hun intrek. Zij verlaten het pand in 1994 en in september van datzelfde jaar worden de woning en de tuin in hun totaliteit beschermd, enkele elementen van het meubilair inbegrepen.

In 1996 wordt het goed aangekocht door de eigenaar van de Louizatoren (voormalige Generali-toren). Sindsdien heeft het gebouw

verschillende restauratiecampagnes gekend. De twee bovenste verdiepingen werden herbestemd als kantoorruimte. Bij deze recente campagne kregen ook de twee onderste verdiepingen een nieuwe bestemming.

Met het restauratieproject van Huis Wielemans wilde de opdrachtgever de ontvangstruimten nieuw leven inblazen, met respect voor hun oorspronkelijke functie. Dit werd een ruimte voor ontmoetingen en gastvrijheid, activiteiten die grotendeels overeenkomen met deze uit het verleden: vergaderingen, privédinners en prestigieuze accommodatie.

Het gebouw fungeert als een multifunctioneel centrum en combineert opmerkelijk erfgoed met hedendaagse voorzieningen. De zorgvuldig gerestaureerde ontvangstruimten en tuin bieden nu een unieke omgeving voor professionele of privé-evenementen in een rustige sfeer. De sobere en respectvolle nieuwe ingrepen gaan een subtiele dialoog aan met het bestaande gebouw.

DE RESTAURATIE VAN DE GEVELS: MATERIAAL, VERLEDEN EN DUURZAAMHEID

De restauratie van de gevels van Huis Wielemans vormde een ware uitdaging, zowel wat de erfgoed- als de technische aspecten betreft. De achtergevel van het gebouw, bijna een eeuw blootgesteld aan weer en wind en overwoekerd

AFB. 2
De achtergevel, voor de restauratie, overwoekerd door de wingerd (E. Demelenne, 2020 © urban.brussels).

door een wingerd, vertoonde een complex geheel van problemen die een delicate, respectvolle ingreep vereisten op maat van de situatie (AFB. 2).

De historische pleisterwerken, herkenbaar aan hun 'geschubde' afwerking, verkeerden in een ernstige staat van verval, met afbladdering, scheuren en talrijke barsten. Elk probleem werd oordeelkundig behandeld. Onstabiele zones werden schoongemaakt, scheuren gedicht en oppervlakken hersteld met traditionele bepleisteringsmethoden of, waar nodig, volledig vernieuwd. Er werd bijzondere aandacht besteed aan de herstelling van de oorspronkelijke textuur en okerkleur, identiek aan die van de voorgevel, die tijdens een eerdere campagne werd gerestaureerd. De ingreep gaf het geheel een warme gloed, die beter past bij de Spaans-Arabische stijl van het oorspronkelijke ontwerp.

Een van de grootste uitdagingen bij de restauratie van de bepleistering op de achtergevel was het behoud van de wingerd, die is opgenomen in het beschermingsbesluit. De plant, die zich vastklampt aan de gevel, vormde een fysieke belemmering voor de restauratie- en overschilderingswerken en moest dus zonder beschadiging van de gevel worden verwijderd. Die ingreep vond plaats in de winter om een duidelijker beeld te krijgen van de algehele structuur van de plant. Toen de wingerd eenmaal van de gevel was losgemaakt, werd hij ter bescherming in jute gewikkeld en vervolgens voor de duur van de restauratie aan de steiger gehangen. De

zuignapjes waarmee de plant zich vastklampt hadden sterk verankerde resten achtergelaten op het pleisterwerk. Deze werden voorzichtig verwijderd met een brander om terug een uniform en glad oppervlak te verkrijgen. Aan het einde van de werken werd het takkengestel van de wingerd met roestvrij stalen oogvijzen terug aan de gevel bevestigd, waar hij zijn natuurlijke groei kon hervatten (AFB. 3 en 4).

De natuurstenen elementen – blauwe hardsteen en witsteen – die waren gebruikt voor de onderbouw, raamomlijstingen en delen van het hoofdgestel, vertoonden een matige erosie. Er vielen ook scheuren, gaten en afschilferingen te noteren. De stenen werden gerestaureerd met zachte technieken: reiniging met water, kit op minerale basis en compatibele steentransplantaten. Dankzij die technieken kon het oorspronkelijke materiaal worden behouden en werd de constructie op een duurzame manier verstevigd.

Ook het smeedijzerwerk van de vensters, consoles en muurankers had te lijden gehad onder de tand des tijds. Alles werd zorgvuldig met de hand gebeitst, gevolgd door de reconstructie van ontbrekende elementen en een roestwerende behandeling. Daarna werden de elementen opnieuw geschilderd in de historische kleuren die door het stratigrafisch onderzoek aan het licht waren gekomen.

Het buitenschrijnwerk, waarvan een deel nog origineel glas-in-lood bevatte, werd eveneens

AFB. 3
Detail van de achtergevel,
na de restauratie
(C. Criquillon, 2024
© urban.brussels).

AFB. 4
De achtergevel, tijdens de restauratie, met de
door jute beschermde structuur van de wingerd
(E. Demelenne, 2023 © urban.brussels).

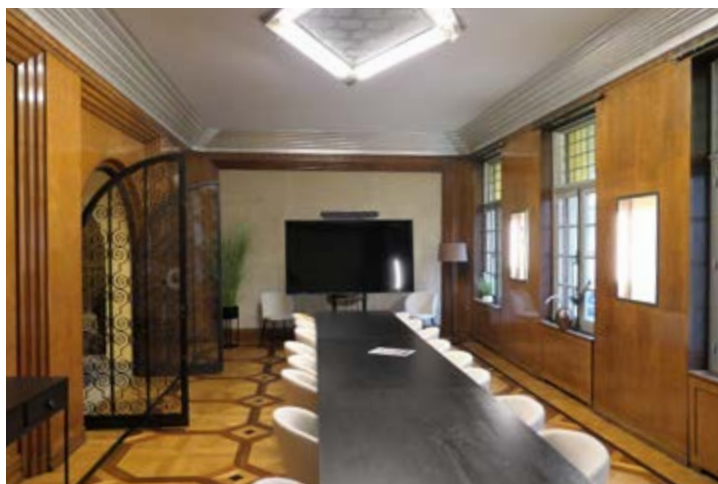

AFB. 6
De salon op de begane grond, na de restauratie (C. Criquillon, 2024 © urban.brussels).

AFB. 7A
De eetkamer. De restauratie van de aluminium bladversiering op de kroonlijst (© Atelier d'architecture CAZ sc sprl).

AFB. 7B
De eetkamer, na de restauratie (C. Criquillon, 2024 © urban.brussels).

AFB. 8A
De slaapkamer, aluminium bladversiering, beschadigde zone (C. Criquillon, 2020 © urban.brussels).

AFB. 8B
De slaapkamer, herstel van de aluminium bladversiering (C. Criquillon, 2023 © urban.brussels).

AFB. 8C
De slaapkamer, herstel van het patina van de versiering (C. Criquillon, 2023 © urban.brussels).

met gouden accenten aan de zijwanden, die bijzonder goed samengaan met de kostbare lambrisering op de hoofdwand.

In de slaapkamer richtte het werk zich op het restaureren van het bladaluminium, waar het beschadigd was door waterinfiltratie of verborgen zat achter lagen bladzilver van recentere restauraties. De uitdaging was om de getoucheerde delen het patina van een eeuw terug te geven, zodat ze discreet konden opgaan in het geheel, zonder het uitzicht van de originele delen te veranderen of het algemene beeld van de kamer te verstoren (**AFB. 8A, 8B en 8C**). Enkele muren waren oorspronkelijk bedekt met een felroze satijnstof, die ondertussen vervaagd

en beschadigd was. De stof werd op vraag van de opdrachtgever vervangen door een mauve satijn, dat beter past bij de huidige sfeer en er een vleugje warmte en elegantie aan toevoegt (**AFB. 9A en 9B**).

De dressing van mevrouw Wielemans was oorspronkelijk gedecoreerd met een stof met bloemenprint, die werd geherinterpreteerd op basis van archiefdocumenten (**AFB. 10A, 10B en 10C**).

Alle ruimten liggen rond een grote hal die een patio vormt en uitgeeft op de tuin. De hal kreeg haar oorspronkelijke okergele tint terug. Deze kleur is veel helderder en past beter bij de ruimtelijke sfeer dan de beige kleur die de

AFB. 9A
De slaapkamer, zoektocht
naar een decoratiestof
(C. Criquillon, 2023
© urban.brussels).

AFB. 9B
De slaapkamer, na de
restauratie (C. Criquillon,
2024 © urban.brussels).

AFB. 10A
De dressing, voor de restauratie (C. Criquillon, 2020 © urban.brussels).

AFB. 10B
De dressing, detail van het nieuwe behangsel (C. Criquillon, 2024 © urban.brussels).

AFB. 10C
De dressing, na de restauratie (© Atelier d'architecture CAZ sc sprl).

AFB. 11A
De patio, kleurentest
(C. Criquillon, 2023
© urban.brussels).

hal voordien had. Vermits dit okergeel dezelfde kleur is als die van de twee gevels, wordt de rol van de patio als verbindende ruimte tussen buiten en binnen versterkt. Die chromatische continuïteit is duidelijk waarneembaar door de vele glaspartijen die uitkijken op de terrassen (AFB. 11A en 11B).

Elke ruimte werd dus met zorg behandeld, rekening houdend met zowel het verleden als het toekomstig gebruik. Die fijngevoelige en goed gedocumenteerde restauratie van het interieur heeft het Huis Wielemans zijn expressieve decoratieve rijkdom teruggegeven, in harmonie met de architecturale kwaliteit van het geheel.

DE RESTAURATIE VAN DE TUIN EN DE ONMIDDELLIJKE OMGEVING: EEN ARABISCH-ANDALUSISCHE STADSOASE

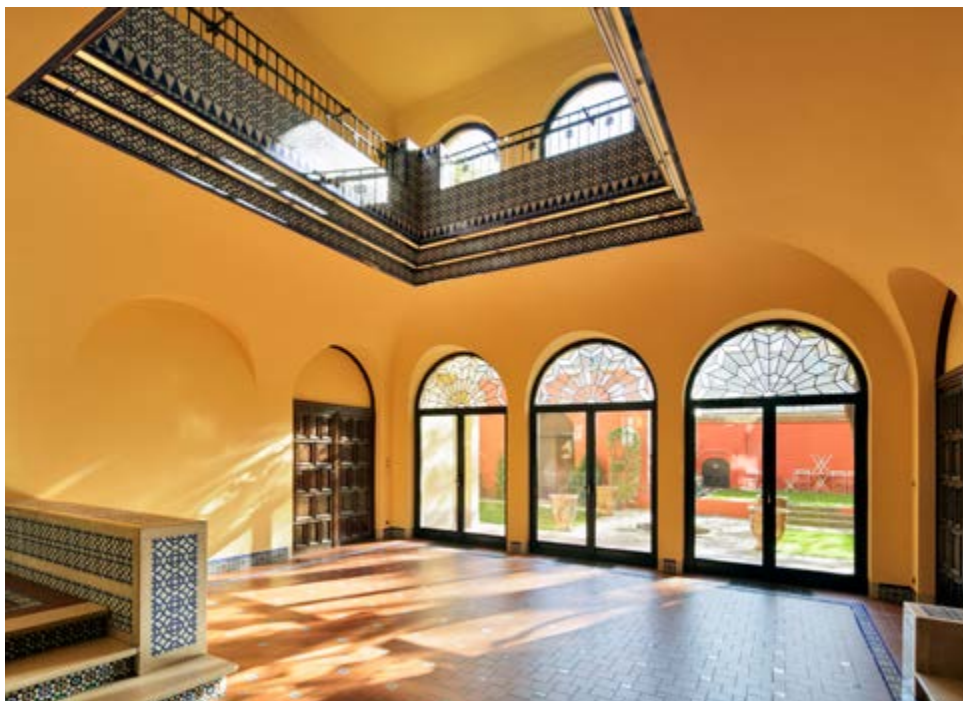
Ook de tuin van Huis Wielemans, een groene ruimte in het hart van het huizenblok, werd zorgvuldig gerestaureerd, waardoor de compositie haar originaliteit en inspiratie helemaal heeft hervonden. De tuin werd hoogstwaarschijnlijk ontworpen door Adrien Blomme zelf

en is ogenschijnlijk geïnspireerd op de Arabisch-Andalusische tuinen die in het interbellum in zwang waren in Frankrijk en België.

Zo heerst de Spaans-Arabische geest die het huis doordringt ook in de tuin: een omsloten ruimte met een strak architecturaal ontwerp, een combinatie van geometrische gazons, kiezelbestrating en een netwerk van kanaaltjes die veelhoekige fonteinen met elkaar verbinden.

De huidige eigenaar wilde via de tuin een directe verbinding creëren tussen het aanpalende torengedouw en het herenhuis. Dit heeft de configuratie en het omsloten karakter van de tuin veranderd.

Het doel van de restauratie was tweeledig: ten eerste de structuren van de historische tuin, waarvan geen plattegrond is teruggevonden, herstellen en ten tweede de tuin een samenhangend plantenpalet geven dat compatibel is met het huidige gebruik. De continue dialoog tussen de dossierbeheerder van urban.brussels en rocailleur Gabriel Pirlet heeft bijgedragen tot het hertekenen van het oorspronkelijke ontwerp en vooral tot het vatten van de geest van de tuin.

AFB. 11B
De patio, na de restauratie
(© Atelier d'architecture
CAZ sc sprl).

Van het oorspronkelijke plantenassortiment hebben slechts enkele camellia's (*Camellia japonica*) de tand des tijds doorstaan. Bij gebrek aan specifieke documentatiebronnen over deze tuin, werd de keuze gebaseerd op het onderzoek naar tuinbeplantingen in diezelfde periode. Naast het historische criterium werd ook rekening gehouden met de dialoog en de samenhang tussen architectuur en tuin, waarbij esthetische diversiteit en seizoensgebonden rijkdom werden nagestreefd.

Van de lente tot de herfst bloeit de wingerd op de achtergevel van het herenhuis. Dat zorgt voor een wisselende vegetatie die de poëzie van de tuin versterkt en een subtiele link legt tussen architectuur en natuur.

Sommige delen van de tuinpaden, bestaande uit kiezels die in mortel zijn ingebed, raakten in de loop der jaren beschadigd en/of werden slecht hersteld. Om het karakter van de tuin te bewaren was een nauwgezette restauratie noodzakelijk. De herstellingen werden zoveel mogelijk uitgevoerd met kiezels die al aanwezig waren. Ze werden gewassen, gesorteerd en teruggeplaatst. Dat was een intensief en langdurig werk, maar het bood ook de mogelijkheid

om de geïntegreerde regenwateropvangsystemen te camoufleren. Het kiezeloppervlak bij het terras is bijvoorbeeld niet gecementeerd, zodat regenwater van de terrastreden de grond in kan sijpelen (**AFB. 12A en 12B**).

De betegeling rond de waterbekkens en kanaaltjes was niet meer origineel. Ze werd verwijderd en vervangen door de donkere glazen tegels die typisch zijn voor Andalusische tuinen (**AFB. 13A en 13B**). Via scintigrafisch onderzoek werd de uiteindelijke rode kleur van het pleisterwerk op de achtermuur bepaald. De lantaarns op de achtergevel zijn gerestaureerd en samen met een systeem van discrete lichtarmaturen zorgen zij ervoor dat op elk moment evenementen in de tuin kunnen worden georganiseerd.

Door deze restauratie kreeg de tuin zijn oorspronkelijke functie terug, als overgangsruiimte tussen de stad en het huis, maar ook als volwaardige leefruimte: intiem, gestructureerd en spraakmakend. Vandaag biedt de tuin een waardevol voordeel voor het ontvangen van gasten en evenementen, terwijl het zijn unieke karakter behouden heeft, op het kruispunt van art deco en een imaginaire Andalusie (**AFB. 14 en 15**).

AFB. 12A
De tuin, detail van de schade aan de kiezelpaden (E. Demelenne, 2020 © urban.brussels).

AFB. 12B
De tuin, de kiezelpaden na de restauratie (E. Demelenne, 2024 © urban.brussels).

AFB. 13A
De tuin, het
waterbekken voor
de restauratie
(E. Demelenne, 2020
© urban.brussels).

AFB. 13B
De tuin, het
waterbekken na
de restauratie
(E. Demelenne, 2024
© urban.brussels).

AFB. 14

Zicht op het huis vanuit de tuin, na de restauratie. De wingerd versterkt de link tussen architectuur en natuur (picture © georgesdekinder.be).

AFB. 15

De tuin, na de restauratie. De nieuwe verbinding en de rood bepleisterde achtermuren (picture © georgesdekinder.be).

DE DAKRESTAURATIE: TECHNISCHE DISCRETIE EN FORMELE CONTINUÏTEIT

De daken van het gebouw werden zorgvuldig gerestaureerd om de oorspronkelijke esthetiek te behouden en tegelijkertijd de energieprestaties te garanderen die van een gerenoveerd gebouw worden verwacht. Bij de ingrepen werden de historische profielen, materialen en lijstwerkpatronen gerespecteerd, zodat het karakteristieke silhouet van het gebouw in het stedelijke landschap behouden blijft.

De dakbedekking werd volledig gerestaureerd met traditionele technieken en materialen die zowel vanuit erfgoedkundig als technisch oogpunt compatibel zijn. Dankzij die werken is het volledige bouwwerk nu waterdicht.

Ook de terrassen werden gerestaureerd en aangepast om te voldoen aan de hedendaagse normen van duurzaamheid en comfort. Tegelijkertijd werd het platte dak op de derde verdieping thermisch geïsoleerd. Het volledige regenwaterafvoersysteem werd herzien om het beheer van de waterstromen te optimaliseren zonder

de oorspronkelijke gevelopstanden te veranderen. De ingrepen zijn discreet en omkeerbaar en sluiten naadloos aan op de bestaande architectuur.

Hoewel die ingrepen niet goed zichtbaar zijn vanuit de openbare ruimte, spelen ze een essentiële rol in het waarborgen van de toekomst van het geheel. Ze vormen ook een illustratie van het evenwicht dat werd gevonden tussen het respect voor erfgoed en hedendaagse technische vereisten.

De lift uit de jaren '70 werd vervangen door een exemplaar met een geïntegreerde motor en schuifdeuren en zijn traject werd verlengd tot de derde verdieping om de toegankelijkheid voor personen met beperkte mobiliteit in het hele gebouw te garanderen. De vensterdeur die door de aanwezigheid van de machines van de lift onbruikbaar geworden was, werd verwisseld met het venster in de volgende travee. Zo werd een nieuwe toegang gecreëerd tot het platte dak op de derde verdieping. Op de borstwering van de liftkamer werd een geschubde bepleistering aangebracht om de wissel onzichtbaar te maken.

DOORDACHTTE RESTAURATIE: SOBERE EN ECOLOGISCH GEÏNSPIREERDE INGREPEN

De werken van dit restauratieproject waren gebaseerd op een sobere, beredeneerde aanpak, met respect voor de site en aandacht voor elk detail.

Zo werden de sanitaire en elektrische installaties volledig gerenoveerd om te voldoen aan de hedendaagse eisen op het gebied van veiligheid en comfort. Anderzijds werd het verwarmingssysteem, dat nog steeds operationeel is en aan de voorschriften voldoet, behouden zonder onnodige ingrepen. Dankzij die logica van doelgerichte interventies kon de ecologische voetafdruk van de werf worden beperkt door overbodige afbraken en vervangingen te vermijden.

Ook de beglazing die tijdens een eerdere restauratiecampagne werd geplaatst, werd behouden omdat de staat en prestaties ervan bevredigend werden geacht. Die keuzes kaderen in een benadering die draait om opwaardering van wat er al is. Daarom werd er voorkeur gegeven

aan herstelling boven vervanging, in lijn met de principes van duurzaamheid en circulariteit van materialen.

ALLEEN DOEN WAT NODIG IS, WAAR HET NODIG IS

Enkel vervangen wat echt moet worden vervangen en behouden wat behouden kan blijven. Onnodige veranderingen vermijden en waar mogelijk bestaande elementen herstellen, aanpassen of hergebruiken. Die renovatiefilosofie maakt duidelijk hoeveel belang er werd gehecht aan het milieu en aan het spaarzaam omgaan met hulpbronnen. Ze spreekt ook boekdelen over het respect dat betoond werd voor het bestaande gebouw, zijn geschiedenis en eerdere ingrepen.

Vertaald uit het Frans

Opdrachtgever

Solar PFK BV

Projectontwerper

Atelier d'architecture CAZ (Carmen Azevedo)

Ambachtslieden en bedrijven

Meraki (algemeen aannemer), SVDK (stratigrafie en decoratief schilderwerk), Guy Provencher (parket), Maison Lachèze (stoffering), Gabriel Pirllet (rocailleur, mozaïekwerker, architect), Jardin Plus (tuinontwerp) en Boris Quataert (ijzerwerk).

Met dank aan Caroline Criquillon en Eric Demelenne, dossierbeheerders bij urban.brussels, voor hun medewerking.

Redactiecomité

Jean-Marc Basyn, Julie Coppens, Paula Dumont, Suzanne Gillijns, Valerie Orban en Cecilia Paredes.

Wetenschappelijke coördinatie

Paula Dumont

Experten-adviseurs

Manuela Core, Caroline Criquillon, Eric Demelenne, Catherine Leclercq, Anne Totelin, Manja Vanhaelen

Coördinatie iconografie

Paula Dumont met de hulp van Julie Coppens

Auteurs / redactionele medewerking

Carmen Azevedo, Renaud Bardez, Veronique Boone, Manuela Core, Caroline Criquillon, Carla Debarre Odile De Bruyn, Eric Demelenne, Florence Donneux, Paula Dumont, Elisabeth Gerard, Thierry Henrard, Vincent Heymans, Chantal Kesteloot, Jochen Ketels, Philippe Leblanc, Catherine Leclercq, Isabelle Lecocq, Murielle Lesecque, Cécile Mairy, Valérie Orban, Cecilia Paredes, Emilia Pauchard, Savinien Peeters, Noémie Petit, Anne-Marie Pirlot, Mathilde Semal, Maité Springael, Caroline Styfhals, Barbara Van Der Wee, Manja Vanhaelen, Wivine Wailliez, Catherine Walraevens, Stefan Wouters

Eindredactie nederlands

Paula Dumont

Eindredactie frans

Valérie Orban

Vertaling

Oneliner, Liesbeth Degreef en Ibe De Turck van urban.brussels

Vertaling Abstract

vertaaldienst van de GOB

Nalezing

Koen Raeymakers, Jean-Marc Basyn, Suzanne Gillijns, Coralie Desmet, Wim Kenis, Tom Verhofstadt, Ilse Weemaels

Lijst met afkortingen

ARA – Algemeen Rijksarchief
BBHR – Besluit Brusselse Hoofdstedelijke Regering
BGHM – Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij
CIVA – Centre international pour la ville, l'architecture et le paysage
ISAD – Institut Supérieur des Arts décoratifs
KIK-IRPA – Koninklijk Instituut voor Kunstraprimonium- Institut royal du Patrimoine artistique
OW – Openbare Werken
SAB – Stadsarchief Brussel
ULB – Université libre de Bruxelles

ISSN

2034-5771

Wettelijk Depot

D/2026/6860/001

Cette revue paraît également en Français sous le titre « Bruxelles Patrimoines ».

Cartografie artikel 3

Emilia Pauchard

Vormgeving

Toast Confituur Studio

Ontwerper van de maquette

Polygraph

Druk

InitialP

Verspreiding

Cindy De Brandt, Ilse Weemaels
bpeb@urban.brussels

Coördinatie van de publicaties

Cecilia Paredes

Bedankingen

Philippe Charlier, Céline Chéron, Adrien Dominique Caroline Esgain, Marine Gerard Pascale Ingelaere, Romain Landmeters, Harry Lelièvre, Muriel Muret, Jules Poncin

Verantwoordelijke uitgever

Sarah Lagrillière, adjunct-directeur
generaal
urban.brussels (Gewestelijke
Overheidsdienst Brussels
Stedenbouw en Erfgoed)
Kunstberg 10-13, 1000 Brussel

Contact

Directie Kennis en Communicatie
Kunstberg 10-13, 1000 Brussel
www.erfgoed.brussels
editions@urban.brussels

Herkomst van de foto's

Ondanks alle zorg die besteed is aan het opsporen van de rechthebbenden, worden eventuele begunstigen die niet werden gecontacteerd verzocht zich te melden bij de Directie Kennis en Communicatie van urban.brussels.

Erfgoed Brussel reeds verschenen

- 001 – November 2011 – Terug naar school
002 – Juni 2012 – De Hallepoort
003-004 – September 2012 – De kunst van het bouwen
005 – December 2012 – Hôtel Dewez
Extra nummer 2013 – Het erfgoed schrijft onze geschiedenis
006-007 – September 2013 – Brussel, m'as-tu vu?
008 – November 2013 – Industriële architectuur
009 – December 2013 – Parken en tuinen
010 – April 2014 – Jean-Baptiste Dewin
011-012 – September 2014 – Geschiedenis en herinnering
013 – December 2014 – Cultusgebouwen
014 – April 2015 – Zoniënwood
015-016 – September 2015 – Ateliers, fabrieken en kantoren
017 – December 2015 – Stadsarcheologie
018 – April 2016 – De Gemeentehuizen
019-020 – September 2016 – Stijlen gerecycled
021 – December 2016 – Victor Besme
022 – April 2017 – Art nouveau
023-024 – September 2017 – Natuur in de stad
025 – December 2017 – Conservatie op de steigers
026-027 – April 2018 – Kunstenaarsateliers
028 – September 2018 – Het Erfgoed, dat zijn wij!
Extra nummer – 2018 – De restauratie van een uitzonderlijk decor
029 – December 2018 – Historische Interieurs
030 – April 2019 – Beton
031 – September 2019 – Een plaats voor kunst
032 – December 2019 – De straat anders bekeken
033 – Lente 2020 – Lucht, warmte, licht
034 – Lente 2021 – Kleuren en texturen
035 – Lente 2021 – Georges Houtstont en de ornamentenkoorts van de Belle Époque
036 – Herfst 2022 – Stadsgezichten
037 – Herfst 2024 – Objecten en collecties
038 – Lente 2025 – Focus 1939-99
039 – Zomer 2025 – Kantoorreconversies
040 – Lente 2026 – Art Deco, resoluut modern

Alle artikels kunnen geraadpleegd worden op www.erfgoed.brussels

Urban.brussels zet resoluut in op de kennismaatschappij en wil met zijn publiek een moment van introspectie en expertise delen over de stedelijke thema's van vandaag. De pagina's van *Erfgoed Brussel* bieden het stedelijk erfgoed in al zijn diversiteit een forum voor open en pluralistische reflectie.

De art-decostijl is onlosmakelijk verbonden met de tijdsgeest van het interbellum waarin een golf van vernieuwing door de samenleving gaat. Dit nummer wil dit aspect belichten met bijdragen die maatschappelijke thema's behandelen zoals de toegang van vrouwen tot het beroep van architect, maar ook meer technische onderwerpen zoals de uitdaging die de nieuwe materialen van toen vormen voor de restauratie van art deco erfgoed vandaag.

Sarah Lagrillièrre
Adjunct Directeur Generaal

U

20 €

ISBN 978-2-87584-240-4